

G CONSELLERIA
O CULTURA,
I PARTICIPACIÓ
B I ESPORTS
/

Expedient: Exp: SG/SJ 273/2017
Document: Informe jurídic
Emissor: SJ/ TM

Informe del Servei Jurídic de la Conselleria de Cultura, Participació i Esports en relació amb el Projecte de decret sobre l'ús de les llengües oficials en l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

Antecedents

1. La consellera de Cultura, Participació i Esports, mitjançant Resolució de 22 de setembre de 2017 va ordenar l'inici del procediment d'elaboració del Projecte de decret sobre l'ús de les llengües oficials en l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i va designar la Direcció General de Política Lingüística com a òrgan responsable de la seva tramitació.
2. La Direcció General de Política Lingüística ha tramitat l'expedient administratiu corresponent al Projecte de decret esmentat.
3. La directora general de Política Lingüística, d'acord amb el que disposa l'article 46.1 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, ha tramés el projecte de la disposició esmentada, juntament amb la documentació completa de l'expedient, per tal que es sotmeti a l'informe preceptiu dels serveis jurídics competents, previ al que ha d'emetre la Secretaria General.

Consideracions jurídiques

1. La disposició normativa, de conformitat amb el que disposa l'article 1, té com a objecte regular els usos institucionals i administratius de la llengua catalana i de la castellana en l'àmbit del Govern de les Illes Balears, de l'Administració de la Comunitat Autònoma i de les entitats regulades en la Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental, d'acord amb els principis següents:

- a) Foment i normalització de l'ús de la llengua catalana.

- b) Garantia del dret d'opció lingüística i, en general, dels drets lingüístics dels ciutadans.
- c) Interdicció de la discriminació per raó de llengua.
- d) Garantia de la utilització d'un model lingüístic de qualitat.

El Projecte de decret s'estructura de la manera següent:

- Preàmbul
- Set capítols
- Trenta-tres articles
- Vuit disposicions addicionals
- Una disposició derogatòria
- Dues disposicions finals

2. El Decret 100/1990, de 29 de novembre regulava l'ús de les llengües oficials de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 154 de 18.12.1990) i desplegava les disposicions previstes en la Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística a les Illes Balears (BOIB núm. 15 de 20.05.1986) sobre els usos de la llengua catalana en l'Administració pública.

Aquest Decret va ser derogat mitjançant la Llei 9/2012, de 19 de juliol, de modificació de la Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 106 de 21.07.2012), arran dels canvis introduïts en la Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística de les Illes Balears.

Mitjançant la Llei 1/2016, de 3 de febrer, de modificació de la Llei de normalització lingüística, es recuperaren les versions dels articles de la Llei 3/1986 que eren vigents abans de la reforma de la Llei 9/2012. D'altra banda, la Llei 4/2016 materialitzà l'operació de recuperar la lletra i l'esperit dels articles de la Llei de funció pública que s'havien vist afectats per la Llei 9/2012, i assegurar l'adequada capacitació lingüística dels empleats públics autonòmics per garantir, de manera efectiva, el dret dels ciutadans a l'ús de la llengua oficial de la seva preferència.

Actualment no existeix cap reglament que reguli l'ús de les llengües oficials a l'Administració, com a desplegament de la Llei de normalització lingüística i d'acord amb la resta de normativa vigent.

Per tot l'exposat es pel que es fa necessari regular l'ús de les llengües oficials, oralment o per escrit, en els activitats administratives i institucionals dels òrgans de la seva competència.

3. Pel que fa a la competència, el Projecte de decret es pretén aprovar a l'empara dels articles 4.3, 30.1, 31.1, 31.3, 31.5 i 35 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears. L'article 4.3 disposa, concretament, que:

Les institucions de les Illes Balears garantirán l'ús normal i oficial dels dos idiomes, prendran les mesures necessàries per assegurar-ne el coneixement i crearan les condicions que permetin arribar a la igualtat plena de les dues llengües quant als drets dels ciutadans de les Illes Balears.

De conformitat amb l'article 58 de l'Estatut d'Autonomia i amb l'article 38 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, la potestat reglamentària originària correspon al Govern de les Illes Balears.

Per tant, el Govern està degudament facultat pel legislador per dur a terme el desplegament normatiu i per regular les conseqüències del règim de doble oficialitat lingüística que dimana de la Constitució i de l'Estatut d'Autonomia i per impulsar les mesures de foment i de recuperació de l'ús de la llengua catalana referides a l'àmbit institucional i administratiu en què és competent.

La disposició, que ha de ser aprovada pel Govern, ha d'adoptar la forma de decret, de conformitat amb l'article 39 de la Llei del Govern.

La consellera de Cultura, Participació i Esports és competent per iniciar el procediment d'elaboració de la disposició administrativa d'acord amb l'article 42 de la Llei del Govern i amb el Decret 24/2015, de 7 d'agost, de la presidenta de les Illes Balears, en la modificació introduïda, entre d'altres, pel Decret 9/2017, de 7 d'abril, que estableix les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Aquest Decret disposa que la Conselleria de Cultura, Participació i Esports exerceix, entre d'altres, les competències relatives a normalització de la llengua catalana i promoció i defensa dels drets lingüístics mitjançant la Direcció General de Política Lingüística.

3. La disposició sotmesa a informe pretén completar l'ordenació jurídica de les llengües oficials en l'àmbit de l'Administració autonòmica i acomplir així el mandat del legislador expressat, principalment, tant en l'article 9.1 de la Llei de normalització lingüística com en l'article 43.2 de la Llei de règim jurídic de l'Administració autonòmica.

4. Quant a la legalitat, el Projecte de decret que ens ocupa s'ajusta a la normativa de l'Estat i de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. En particular, cal assenyalar que la norma projectada s'insereix, de forma coherent, en el marc normatiu següent:

- La Constitució espanyola, que en l'article 3 estableix l'oficialitat del castellà a tot l'Estat i la cooficialitat de les altres llengües als territoris on es parlen d'acord amb els estatuts d'autonomia respectius.

-L'Estatut d'autonomia de les Illes Balears (Llei orgànica 1/2007), que tracta de l'oficialitat lingüística i l'ús de les llengües (articles 4 i 14.3); de la llengua com a patrimoni i de la relació amb altres territoris que tenen el català com a llengua pròpia (article 5 i disposició addicional segona); del respecte a la llengua de signes (article 19.3); de l'ensenyament de la llengua (article 35); del coneixement del català per part dels funcionaris i de la consideració d'aquest coneixement com a mèrit preferent (articles 97.2 i 99.2 i disposició transitòria segona).

-La Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística a les Illes Balears.

-La Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, que tracta de l'ús del català en l'actuació administrativa (article 43); de l'ús del català en els procediments administratius (article 44), i del règim aplicable a les administracions de les Illes Balears i a altres, que inclou els concessionari de serveis públics de competència de les Illes Balears (disposició addicional cinquena).

- La Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, que es refereix a la normativa aplicable a les comunitats autònomes i al règim dels documents amb efectes fora del territori de la comunitat autònoma (apartats 2 i 3 de l'article 15).

- El Tractat Internacional Carta Europea de les llengües Regionals o Minoritàries.

D'altra banda, cal assenyalar que, encara que la memòria no ho recull per haver-se incorporat al text una disposició derogatòria amb posterioritat a l'elaboració de la memòria arran de les observacions de la Conselleria d'Educació i Universitat, la norma projectada derogarà expressament el Decret 90/1995, de 14 de setembre, de creació de la Comissió Interdepartamental de Política Lingüística de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

5. Pel que fa al procediment d'elaboració de les disposicions generals, s'ha d'assenyalar que la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, dedica el títol VI a la regulació de la iniciativa legislativa i de la potestat normativa de les administracions públiques, que constitueix normativa bàsica estatal.

Tot i que, d'acord amb la disposició final cinquena de la Llei 39/2015, la comunitat autònoma disposa del termini d'un any des de l'entrada en vigor per adequar les normes reguladores dels procediments normatius que siguin incompatibles amb

aquesta Llei, el cert és que les referències legals relatives als procediments d'elaboració de normes a la comunitat autònoma de les Illes Balears- bàsicament, continguts en la Llei 4/2001, del Govern de les Illes Balears, abans esmentada i en la Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears-, incorporen implícitament els principis de bona regulació, prevists en l'article 129 de la Llei 39/2015.

L'article 129 estableix que en l'exercici de la potestat reglamentària, les Administracions Públiques han d'actuar d'acord amb els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència. En el preàmbul del projecte de reglament ha de quedar suficientment justificada l'adequació a aquests principis.

A més els principis indicats, s'han d'haver observat els tràmits del procediment d'elaboració de disposicions administratives prevists en els articles 42 a 47 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears i a l'article 42 de la Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears.

La Direcció General de Política Lingüística ha format l'expedient d'elaboració de la disposició, on han quedat documentats els tràmits realitzats i l'ha remés a aquest Servei Jurídic per a l'elaboració de l'informe preceptiu.

Amb caràcter previ a l'elaboració de l'avantprojecte de reglament s'han realitzat els tràmits següents:

a) El Projecte de reglament es va incloure dins el Pla Anual Normatiu del Govern de les Illes Balears per a l'any 2018, aprovat pel Consell de Govern en sessió de 22 de desembre de 2017 i es va publicar en el portal de transparència de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, tal com disposa l'article 132 de la Llei 39/2015. També es va incloure dins el Pla Anual Normatiu del Govern de les Illes Balears per a l'any 2017.

b) La directora general de Política Lingüística, en data 2 de juny de 2017, va informar de la necessitat d'iniciar el procediment per elaborar l'Avantprojecte de decret per regular els usos lingüístics a l'Administració.

c) La consellera de Cultura, Participació i Esports va ordenar dur a terme les actuacions necessàries a fi de substanciar una consulta pública prèvia a l'elaboració de l'Avantprojecte de decret sobre els punts indicats a l'article 133 de la Llei 39/2015 per un termini de quinze dies hàbils amb l'objecte que es poguessin formular aportacions o suggeriments per via telemàtica mitjançant el Portal de Participació Ciutadana.

G
O
I
B
/

En data 2 d'agost de 2017, el cap del Servei de Participació i Voluntariat, de la Direcció General de Participació i Memòria Democràtica, de la Conselleria de Cultura, Participació i Esports va certificar la publicació a la pàgina de Participació Ciutadana (<http://participaciociutadana.caib.es>) l'enllaç a la Consulta pública prèvia a la redacció del Projecte de Decret pel qual es regula l'ús de les llengües oficials a l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears entre els dies 12 de juliol de 2017 i 1 d'agost de 2017. També va certificar que es varen registrar 84 visites a l'enllaç.

En data 2 d'agost de 2017, la funcionària de la Direcció General de Política Lingüística, com a persona que havia rebut les aportacions telemàtiques, va deixar constància que a través de la pàgina de Participació Ciutadana s'havien registrat de forma telemàtica dues aportacions: la del senyor Miquel Sagreres Fuster, portaveu de la «Plataforma Lo nostro» i la del senyor Joan Font Rosselló, portaveu de la «Fundació Jaume de III de ses Illes Balears».

d) El procediment d'elaboració d'aquest decret es va iniciar mitjançant la Resolució de la consellera de Cultura, Participació i Esports, de 22 de setembre de 2017, que va ordenar l'inici del procediment d'elaboració del Projecte de decret i va designar la Direcció General de Política Lingüística com a l'òrgan responsable de la tramitació.

L'article 42 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern disposa que en la memòria que s'ha d'adjuntar a l'avantprojecte s'ha de justificar l'oportunitat de la regulació i l'adequació de les mesures proposades als fins perseguits, expressar el marc normatiu en què s'insereix la proposta i incloure una relació de les disposicions afectades i la taula de vigències de disposicions anteriors sobre la matèria així com que s'ha de realitzar un estudi de càrregues administratives, en relació amb l'administració i les persones interessades.

e) Atenent a l'indicat en aquest article, el 21 de setembre de 2017, la directora general de Política Lingüística va redactar l'Informe proposta sobre l'oportunitat d'elaborar un projecte de decret pel qual es regula l'ús de les llengües oficials a l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes amb els apartats següents:

- Oportunitat de la regulació i adequació de les mesures proposades als fins perseguits. En aquest apartat indica que actualment no existeix cap reglament que reguli l'ús de les llengües oficials a l'Administració, com a desplegament de la Llei de normalització lingüística i d'acord amb la resta de normativa vigent.
- Principis de bona regulació. Justifica l'adequació del projecte normatiu als principis de bona regulació de l'article 129 de la Llei 39/2015: necessitat i eficàcia; proporcionalitat; seguretat jurídica i transparència.

- Control *ex post* de la norma. Indica que el projecte de Decret serà objecte de revisió periòdica amb l'objectiu d'aconseguir una legislació més racional i per garantir-ne la qualitat. Aquesta avaluació quedarà reflectida en una memòria, que es farà pública i que emetrà l'òrgan que determini la normativa.
- Avaluació de l'impacte del Projecte de decret sobre la infància, l'adolescència i la família tal com disposa l'article 22 *quinquies* i la disposició addicional 21^a de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor així com la disposició addicional desena de la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de famílies nombroses. Conclou que el Projecte no té cap disposició que actuï cap a aquests col·lectius.
- Avaluació de l'impacte del Projecte de decret sobre les lesbianes, els gais, els transsexuals, els bisexuals i els intersexuals tal com disposa l'article 32 de la Llei 8/2016, de 30 de maig, per garantir els drets i llibertats de les lesbianes, els gais, els transsexuals, els bisexuals i els intersexuals i per eradicar la LGTBI fòbia. Conclou que no té cap disposició que actuï cap a aquests col·lectius.
- Marc normatiu en què s'insereix la proposta.
- Relació de disposicions afectades i taula de vigències de disposicions anteriors. No preveu la derogació de cap norma mitjançant disposició del projecte de decret, no obstant, cal indicar que a resultes del suggeriment de la Conselleria d'Educació i Universitat el projecte normatiu derogarà expressament el Decret 90/1995, de 14 de setembre, de creació de la Comissió Interdepartamental de Política Lingüística de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
- L'Estudi econòmic on indica que en general, l'aplicació de les mesures que prevegi aquesta norma no incidirà en la gestió ordinària de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. No implicarà despesa afegida atès que no generarà cap cost econòmic addicional. D'altra banda, indica que tampoc no incidirà en cap dels sectors destacats de l'economia del mercat atès que es limitarà a regular l'ús de les llengües oficials a l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
- En la mateixa data, la cap del Servei de Foment de l'Ús del Català va realitzar l'estudi de càrregues administratives on va concloure que el projecte no estableix procediments administratius, presentació de documents ni cap tipus d'informació adreçada al públic en general que sigui susceptible de generar costos administratius, econòmics o de

qualsevol tipus al ciutadà, per tant, afirma que no es preveuen càrregues administratives noves en relació amb les persones interessades.

Pel que fa a les càrregues en relació amb l'Administració, indica que, en general, l'aplicació de les mesures que es prevegin no incidirà en la gestió ordinària de l'Administració de la Comunitat Autònoma.

f) Consta a l'expedient que es va donar tràmit d'audiència i participació als sindicats CCOO, CSIF, STEI, UGT, USO, als col·legis oficial de gestors administratius, advocats, registradors de la propietat i mercantils, notarial i de procuradors i a la Universitat de les Illes Balears en el mes de novembre de 2017 i per un termini de 15 dies.

Varen presentar suggeriments UGT, el Consell d'Eivissa, el Consell Insular de Formentera i la Universitat de les Illes Balears

g) Consta a l'expedient la primera versió del projecte de decret sobre l'ús de les llengües oficials en l'Administració de la Comunitat de les Illes Balears sobre el qual es va donar audiència als consells insulars i a la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears de conformitat amb l'article 45 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears. També consta que en el mes de novembre de 2017 es va donar audiència per un termini de 15 dies a les direccions generals i secretaria general de la Conselleria de Cultura, Participació i Esports, a l'Ens Públic de Radiotelevisió de les Illes Balears, Escola Balear d'Administració Pública així com a la resta de conselleries.

Varen presentar suggeriments la Conselleria d'Educació i Universitat, la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació, la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, la Conselleria de Cultura, Participació i Esports, la Conselleria de Presidència i l'Escola Balear d'Administració Pública.

h) De conformitat amb l'article 44 de la Llei 4/2001 i amb l'article 133 de la Llei 39/2015, i en virtut de la Resolució de la directora general de Política Lingüística d'11 de desembre de 2017 l'esborrany de la norma es va sotmetre al tràmit d'informació pública, mitjançant un anunci publicat al BOIB núm. 152 de 14 de desembre de 2017 que va establir un termini de quinze dies hàbils de consulta. Les persones interessades varen poder consultar l'Avantprojecte de la norma a la Direcció General de Política Lingüística i al web <http://dgpoling.caib.es>, així com presentar-hi al·legacions mitjançant escrits a través de la web participaciociudadana.caib.es.

El cap del Servei de Participació i Voluntariat va certificar en data 10 de gener de 2018 que es varen registrar 54 visites al projecte publicat entre el 14 de desembre de 2017 i el 9 de gener de 2018 a la pàgina <http://participaciociudadana.caib.es>.

La funcionària de la Direcció General de Política Lingüística ha fet constar a l'expedient que a través de la pàgina de Participació Ciutadana, s'han registrat de forma telemàtica l'aportació de la senyora María Cruz Iglesias Soto.

i) El 24 de novembre de 2017, la directora general de Política Lingüística, va sol·licitar a l'Institut Balear de la Dona l'informe sobre l'impacte de gènere del projecte de decret, de conformitat amb la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes. L'Institut Balear de la Dona, en data 5 de desembre de 2017, va emetre informe amb propostes de millora i recomanacions en la redacció.

Consta a l'expedient la Memòria actualitzada de l'anàlisi d'impacte normatiu del Projecte de decret, emès per la directora general de Política Lingüística en data 11 de desembre de 2017, que conté els apartats següents:

- Oportunitat de la regulació i adequació de les mesures proposades als fins perseguits.
- Càrregues administratives.
- Impacte econòmic i pressupostari
- Informe d'impacte de gènere
- Avaluació de l'impacte del Projecte de decret sobre la infància, l'adolescència i la família.
- Avaluació de l'impacte del Projecte de decret sobre les lesbianes, els gais, els transsexuals, els bisexuals i els intersexuals.
- Accions de participació ciutadana.

j) Les al·legacions i/o observacions que es feren en el tràmit d'audiència es varen valorar en l'informe de la Direcció General de Política Lingüística de 28 de maig de 2018, i es varen incorporar en el text aquelles que varen ser acceptades.

La valoració de les al·legacions i/o observacions es recollirà en l'informe que ha d'emetre la Secretaria General de la Conselleria de Cultura, Participació i Esports, d'acord amb l'article 46.2 de la Llei 4/2001.

k) L'article 5 del projecte de decret preveu la creació de nou de la Comissió Interdepartamental de Política Lingüística (creada per primer cop pel Decret 90/1995, de 14 de setembre, per coordinar la tasca que preveia el Decret 100/1990 derogat). També preveu la creació d'una comissió tècnica que s'ha d'encarregar de l'actualització i la revisió dels criteris d'estil. De conformitat amb l'apartat referit a impacte econòmic i pressupostari de la Memòria d'anàlisi d'impacte normatiu, aquestes mesures no generaran cost addicional.

l) Atès que el projecte no conté requisits per a l'accés a una activitat de serveis o al seu exercici dels previstos en els articles 11.1 o 12.2 de la Llei 17/2009, de 23 de

novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, es considera que no és necessari notificar el projecte normatiu a la Comissió Europea, d'acord amb el que estableix la disposició addicional cinquena de la Llei 12/2010, de 12 de novembre, de modificació de diverses lleis per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre, del Parlament Europeu i del Consell, relativa als serveis en el mercat interior.

m) De conformitat amb l'article 18 de la Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat, les mesures previstes en el projecte no suposaran obstacles o barreres a la unitat de mercat.

n) El dictamen del Consell Econòmic i Social (CES), establert per la Llei 10/2002, de 30 de novembre, no té caràcter preceptiu atès que el projecte de decret no regula de forma directa i estructural una matèria «socioeconòmica», laboral o d'ocupació.

ñ) D'acord amb el que disposa l'article 18.7 de la Llei 5/2010, de 16 de juny, reguladora del Consell Consultiu de les Illes Balears, el Projecte de decret, juntament amb l'expedient administratiu, haurà de ser tramès a aquest òrgan consultiu perquè n'emeti el dictamen corresponent, ja que en tractar-se d'un projecte de disposició reglamentària no purament organitzativa, el Consell Consultiu ha de ser consultat preceptivament.

Conclusió

Una vegada analitzat l'expedient i el contingut del Projecte de decret sobre l'ús de les llengües oficials en l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, concloem que s'ajusta a la normativa de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i a la resta de la legislació aplicable, per la qual cosa, n'informem favorablement.

Aquest és el parer del Servei Jurídic de la Conselleria de Cultura, Participació i Esports, sotmès a qualsevol altre parer més ben fonamentat en dret.

Palma, 22 de juny de 2018
La cap de la Secció IV del Servei Jurídic